
OBSAH

ÚVOD	7
1 ŽÁCI SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM V PROCESU INTEGRACE	9
1.1 Žák se zrakovým postižením	9
1.2 Důsledky zrakového postižení	12
1.3 Integrace	16
1.4 Specifika výuky integrovaného nevidomého žáka	18
1.4.1 Specifika výuky integrovaného slabozrakého žáka	19
Použitá literatura	21
2 VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PROCES U OSOB HLUCHOSLEPÝCH .	23
2.1 Definiční vymezení hluchoslepoty	23
2.2 Etiologické vymezení hluchoslepoty	24
2.3 Klasifikační vymezení hluchoslepoty	27
2.4 Navazování kontaktu s dítětem	28
2.4.1 Prolomení izolace:	28
2.5 Výchovně-vzdělávací proces	30
Použitá literatura	32
Internetové zdroje	32
3 NARUŠENÍ KOMUNIKAČNÍ SCHOPNOSTI U DĚTÍ A ŽÁKŮ SE	
ZRAKOVÝM A KOMBINOVANÝM POSTIŽENÍM	33
3.1 Komunikace a komunikační proces	33
3.2 Komunikace jako základ sociální interakce	34
3.2.1 Význam komunikace pro člověka	36
3.3 Narušená komunikační schopnost u dětí se zrakovým a	
kombinovaným postižením	37
3.3.1 Vývoj řeči u dětí se ZP a KV	39
3.3.2 Nárýs podpory rozvoje komunikačních schopností	
u dětí se ZP a KV	40
Použitá literatura	44

4	ALTERNATIVNÍ A AUGMENTATIVNÍ KOMUNIKACE U ŽÁKŮ SE ZRAKOVÝM A KOMBINOVANÝM POSTIŽENÍM	47
4.1	Pojem alternativní a augmentativní komunikace	48
4.1.1	Náhradní a podpůrné komunikační systémy	49
4.1.2	Stručná charakteristika vybraných systémů AAK	50
4.2	Metodika nácviku AAK	59
4.2.1	Diagnostická hlediska pro volbu systému AAK u dětí se ZP a KV	62
4.2.2	Aplikace forem AAK užívaných dětmi se ZP a KV do praxe	65
4.2.3	Technická podpora aplikace systémů AAK u dětí se ZP a KV	68
4.2.3	Sociální aspekty užití prostředků AAK u žáků se ZP a KV	70
	Použitá literatura	73
	Seznam dalších pramenů	78
5	MOŽNOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA DETÍ A MLÁDEŽE S VIACNÁSOBNÝM POSTIHNUTÍM	79
5.1	Charakteristika osôb s poruchou hybnosti	80
5.1.1	Osoby s telesným postihnutím	81
5.1.2	Komplexná starostlivosť o osoby s telesným postihnutím	84
5.1.3	Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s telesným postihnutím	87
5.2	Osoby choré	90
5.2.1	Klasifikácia ochorení podľa jednotlivých telových systémov	91
5.2.2	Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ochorením	92
5.3	Osoby zdravotne oslabené	94
5.3.1	Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným oslabením	95
5.4	Viacnásobné postihnutie v spojení s telesným postihnutím, chorobou alebo zdravotným oslabením	96
5.4.1	Charakteristika viacnásobného/kombinovaného postihnutia	97

5.4.2	Výchova a vzdělávání dětí a mládeže s viacnásobným postihnutím v kombinácii s telesným postihnutím	104
	Použitá a odporučená literatúra	108
6	ŽÁK SE SLUCHOVÝM POSTIŽENÍM	111
6.1	Klasifikace sluchového postižení	112
6.2	Etiologie sluchového postižení	115
6.3	Komunikace osob se sluchovým postižením	115
6.3.1	Hlasitá řeč	115
6.3.2	Amplifikace zvuku	116
6.3.3	Odezírání	117
6.3.4	Prstová abeceda (daktylní abeceda)	118
6.3.5	Český znakový jazyk	119
6.3.6	Znakovaná čeština	119
6.4	Školní integrace	120
6.4.1	Přednosti a negativa integrace u žáků se sluchovým postižením	120
6.4.2	Podmínky úspěšné integrace žáků se sluchovým postižením	122
6.4.3	Zařazení žáka se sluchovým postižením do běžné základní školy	127
6.4.4	Žák se sluchovým postižením v běžné základní škole	128
6.5	Kombinované postižení se sluchovým postižením	131
6.5.1	Sluchové postižení v kombinaci se zrakovým postižením – hluchoslepota	131
6.5.2	Sluchové postižení v kombinaci s mentálním postižením	132
6.5.3	Sluchové postižení v kombinaci s tělesným postižením	133
6.5.4	Sluchové postižení v kombinaci s poruchou chování	134
6.5.5	Sluchové postižení v kombinaci s narušením komunikační schopnosti	135
	Použitá literatura	135
	Zdroje	136
	ZÁVĚR	137